

Calla – Ekologický právní servis - Centrum pro dopravu a energetiku – Hnutí DUHA

Tisková zpráva z 10. dubna 2013

Miliardový tunel pro nové jádro

Ministerstvo průmyslu v tajnosti připravuje miliardový tunel pro penězenky odběratelů elektřiny. Dokončuje návrh zákona, který přihraje desítky miliard z kapes občanů ČEZu a dalším velkým energetickým firmám.

Zákon, který by měl v nejbližších dnech odejít k připomínkám ostatním ministrům:

- zajistí finanční podporu v podobě dlouhodobě zvýhodněné ceny pro prodej elektřiny z nových atomových reaktorů¹⁾;
- umožní podpořit garantovanou cenou i elektřinu z uhelných elektráren, pokud budou splňovat blíže nespecifikované parametry pro nízké emise.

Ekologické organizace požadují, aby v roce 2025, kdy by podle představ ČEZ měl být spuštěn první nový reaktor v Temelíně, u nás nebyly už žádné dotace do elektřiny z fosilních, jaderných ani obnovitelných zdrojů energie.

Podle propočtů ekonomů z Candole Partners²⁾ by české spotřebitele model plánovaný ministerstvem vyšel na téměř 17 miliard korun ročně. Vládní garance ceny jaderné elektřiny po dobu 50 let (minimální životnost jaderných bloků) by spotřebitele přišla navíc na 850 miliard korun. Ale příklad Velké Británie, na kterou se ministerstvo odvolává, by měl být varující. Experti City Bank odhadují³⁾, že podpora jádra zatíží domácí rozpočty Britů až 200 librami (6 400 Kč) ročně navíc. Tuto cenu, která má být až trojnásobná proti dnešní ceně elektřiny na trhu, chtějí garantovat po dobu 35 let⁴⁾.

Současná jaderná energetika by neexistovala bez dlouholetých přímých státních dotací, úlev a jiných výhod. V součtu dostala několikanásobně více, než stojí podpora rozvoje čistých, obnovitelných zdrojů⁵⁾. Avšak zatímco cena jaderných technologií neustále roste, u energie ze slunce, vody či větru je trend přesně opačný.

Ministerstvo tyto změny přitom plánuje zavést v rámci novely, která má údajně napravit důsledky nezvládnutého systému podpory některých obnovitelných zdrojů. Zatímco jaderné reaktory a uhelné zdroje budou moci díky novému schématu spoléhat na podporu z penězenek občanů, obnovitelné zdroje podle plánů ministerstva budou od podpory de facto zcela odříznuty.

Ministerstvo se pustilo do zásadních změn v energetice, ačkoli stále nebyla schválena nová státní energetická koncepce. Zatím chybí její posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí a rozhodnutí vlády o energetické koncepci lze tedy očekávat nejdříve za několik měsíců.

Jan Šrytr z Ekologického právního servisu řekl: „Vzhledem k tomu, jak hlasitá zaznívá kritika ohledně podpory výrobců elektřiny z obnovitelných zdrojů, je nepochopitelné, že

ministerstvo potichu, tedy bez veřejné diskuze, plánuje zjevně miliardový tunel pro ČEZ a velké energetické firmy. Je pravděpodobné, že pokud plány ministerstva vyjdou, spotřebitele žádná finanční úleva v cenách elektřiny dlouhodobě nečeká.“

Edvard Sequens ze sdružení Calla řekl: „Namísto podpory zateplování, které by ušetřilo peníze lidem i životní prostředí, plánuje ministerstvo průmyslu opět podpořit silné energetické firmy a zachovat závislost na jejich energii. Investice do zateplování budov by také pomohly oživit českou ekonomiku.“

Kontakty:

Edvard Sequens, Calla, 602 282 399, edvard.sequens@calla.cz

Jan Šrytr, Ekologický právní servis, 775 154 087, jan.srytr@eps.cz

Karel Polanecký, Hnutí DUHA, 775 778 202, karel.polanecky@hnutiduha.cz

Poznámky:

- 1) Návrh zákona, který byl v tajnosti připraven MPO, v současném znění zavádí možnost finanční podpory formou tzv. contract for difference pro tzv. nízkouhlíkové technologie. Ty zahrnují především jaderné zdroje, tedy fakticky jen plánované nové bloky Temelína. Podpora však může být přiznána i fosilním zdrojům splňujícím předem nedefinovaný „emisní standard“. Délka podpory není v návrhu stanovena, konkrétní podmínky stanoví vždy vláda, a to vždy na 10 let dopředu poprvé v roce 2014 (vláda tedy může nastavit podporu např. na 50 let).
Podpora může být udělena administrativním rozhodnutím, případně aukcí – o udělení konkrétní podpory bude rozhodovat Ministerstvo průmyslu a obchodu. Podporu bude možné odebrat pouze v případě nesplnění stanovených podmínek podpory (nikoliv tedy např. v důsledku změny ekonomické situace).
Podpora má podobu kompenzačního mechanismu - kompenzační platby dorovnávají po celou dobu trvání podpory výrobci elektřiny tržní výnosy z prodané vyrobené elektřiny na minimální ministerstvem stanovenou nákladovou cenu. Tato cena bude obsahovat i přiměřený zisk příjemce podpory a bude průběžně valorizována.
Podpora bude hrazena odběrateli elektřiny z poplatku za distribuci – tedy v tzv. regulované složce ceny elektřiny, a ze státního rozpočtu.
- 2) Kolik nakonec bude stát podpora Temelína II?, Candole Partners, Hospodářské noviny, 12. 10. 2012:
<http://www.candole.com/files/How%20much%20will%20consumers%20end%20up%20paying%20for%20Temelin%20II.pdf>
- 3) UK nuclear build requires taxpayer rescue – Citi, Reuters, 8. 5. 2012:
<http://uk.reuters.com/article/2012/05/08/uk-nuclear-britain-edf-idUKBRE8470XC20120508>
- 4) RWE boss warns over nuclear plant subsidies, The Guardian, 20. 2. 2013:
<http://www.guardian.co.uk/business/2013/feb/20/rwe-npower-nuclear-subsidies-warning>
- 5) http://www.temelin.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=142&Itemid=103